

STOLICA (FECES)

Stolica je prikladan uzorak za bakteriološku, virološku i dio parazitološke dijagnostike infekcija probavnog sustava. Uzima se u sterilne plastične posudice na čiji je čep (poklopac s navojem) pričvršćena žličica za uzorkovanje.

1. STOLICA ZA BAKTERIOLOŠKE PRETRAGE

Uzročnici bakterijskih crijevnih infekcija koji se mogu dokazati iz stolice u našem laboratoriju su: *Salmonella spp*, *Shigella spp*, *Campylobacte spp*, *Yersinia enterocolitica*, patogene *Escherichia coli* te *Vibrio parahaemolyticus* a za osobe koje su boravile u zemljama gdje ima endemskih oboljenja dokazuje se i *Vibrio cholerae*.

UZIMANJE

1. Stolica mora biti svježa, tj. od istog dana, ne smije biti pomiješana s urinom, vodom, toaletnim papirom, uljem, nekim lijekom ili drugim kemijskim sredstvom.
2. Pacijente treba uputiti da defekaciju obave u čistoj i suhoj noćnoj posudi ili na sanitarni uložak za prikupljanje stolice, a potom dio uzorka prenesu u plastičnu posudicu žličicom koja je pričvršćena na čep posudice. Zamijećene patološke primjese (sluz, gnoj, krv, tekući dio stolice) najvažnije su pri uzorkovanju. Njih svakako treba zahvatiti žličicom i spremi u posudicu.
3. Treba uzeti 3 – 4 žličice materijala, tako da posudica bude dopola ispunjena (posudica se ne smije prepuniti, jer bi se uzorak, zbog fermentacije uzrokovane bakterijama, počeo izlijevati iz posudice).
4. Čep treba dobro zatvoriti a posudicu omotati, da bi se pri dostavi izbjeglo zagađenje ruku.

Pacijente treba upozoriti da neizostavno operu ruke prije i poslije uzimanja uzorka.

Uzorak stolice je potrebno što prije donijeti u laboratorij – ako dostava traje do dva sata, uzorak se može čuvati na sobnoj temperaturi (18-24°C), a ako traje dulje od dva sata uzorak se čuva na temperaturi hladnjaka 4°C. Uzorak stariji od 24 sata nije prikladan.

NALAZ

Pacijenti se naručuju za 4 dana. Liječnik koji je uputio pacijenta, prve informacije o tijeku pretrage može dobiti nakon 24 odnosno 48 sati na telefon 300-853. Antibiogram se radi kod izoliranih patogenih ešerihija a kod ostalih izoliranih uzročnika samo u dogovoru s liječnikom.

2. STOLICA ZA PARAZITOLŠKE PRETRAGE

U stolici se mogu naći različiti životni stadiji parazita koji se nalaze u probavnom sustavu. Izlučivanje parazitskih oblika u stolici nije ravnomjerno, pa se zbog povećanja osjetljivosti pretrage u laboratorij treba poslati makar tri uzorka stolice (tri dana za redom).

UZIMANJE

1. Stolica se uzima iz noćne posude (ili na sanitarni uložak za prikupljanje stolice) koja mora biti čista i suha (ne mora biti sterilna).
2. Stolica se uzima žličicom koja je pričvršćena na čep posudice.
3. Količina stolice je 4-5 žličica (do polovine posudice).
4. Čep treba dobro zatvoriti a posudice omotati, da bi se pri dostavi izbjeglo zagađenje ruku.
5. Dobro oprati ruke nakon uzimanja uzorka.
6. Uzorak stolice donijeti tijekom dana – do dostave čuvati na 4°C.

Napomena: Vidljivo osušeni uzorci nisu prikladni za mikrobiološku analizu. Tragovi mineralnih ulja i bizmutovih soli, te barijeve kaše u stolici onemogućava pretragu uzorka, prikrivajući protozoe i jajašca helminata.

NALAZ

Nalaz parazitološke pretrage stolice izdaje se sutradan. Informacije su dostupne na telefon 300-853.

Napomena: kao pomoćne metode u dokazivanju prisutnosti parazita koriste se imunokromatografski testovi (za dokaz Entamoeba histolytica / dispar, te Giardia lamblia/Cryptosporidium parvum)